

הכיבוש הגרמני והפעולות הראשונות נגד היהודים

הוכינו בתדהמה עם ההכרזה, החל בחודש אוקטובר [1940], על החקיקה האנטי-יהודית הראשונה. אבינו, "לוחם ותיק" מכובד,¹ התקשה לקבל את העובדה שהתקנון הזה נשא את חתימתו של המרשל פטן... היהודים הפכו מעתה למושא לבידול חברתי, עניין שערורייתי מאין כמוהו במדינת זכויות האדם: "יהודי" נחשב מי שיש לו שלושה סבים או סבתות יהודים, או שניים בלבד אם הוא עצמו נשוי ליהודי!... אבי, שממילא נותר כמעט ללא פרנסה, ראה איך נוטלים ממנו את הזכות לעסוק במקצועו. למזלו, חברים אדריכלים סייעו לו והעבירו לידיו כמה משימות, אבל הפעילות שלו היתה שולית ביותר היות שגם הם נותרו ללא עבודה. המצב הלך והחמיר. מחזור במזון, משאבים מידלדלים...

בשנת 1941 חלה חובה על היהודים להצהיר על יהדותם: קודם כל הזרים, ורבים מהם ישבו בניס, ואחריהם הצרפתים. מה זאת אומרת? האם לא היינו צרפתים כמו כולם? אבל כמו רובן הגדול של המשפחות היהודיות, נכנענו לנוהל הזה, שכן רגילים היינו לכבד את החוק בלי לתהות יותר מדי באשר להשלכותיו: ההווה היה קשה דיו ואל לנו לשאול שאלות באשר לעתיד. גם לא היינו צריכים להתבייש במה שהיינו.

מקור: סימון וייל, **חיים: אוטוביוגרפיה** (ירושלים: מטר ויד ושם, 2010), ע' 29, 30.

¹ אביה של סימון וייל, אנדרה ז'אקוב, לחם בצבא הצרפתי במלחמת העולם הראשונה, נפל בשבי הגרמני והיה שבוי מלחמה במשך ארבע שנים.